

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över förslag till föreskrifter om anslutningsavgifter för elektriska anläggningar

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att samtliga delasppekter är godtagbart redovisade. Det framgår varför det behövs en reglering och varför förslagsställaren förordar den föreslagna lösningen. Beskrivningen av alternativa lösningar är utförlig och tydlig. Det finns även en utförlig beskrivning av elmarknaden och hur anslutningsavgifter hanteras i andra länder, vilket Regelrådet ser positivt på. Beskrivningen av påverkan på kostnader och intäkter är också tydlig. Även om det uppges finnas en del osäkerheter har förslagsställaren beskrivit de olika faktorer som kan påverka såväl kostnader som intäkter och även tagit fram några exempel som visar en möjlig påverkan. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit önskvärt med en mer utförlig beskrivning av delaspekterna *påverkan på konkurrens* och *hur och när förslaget kan utvärderas*, men detta påverkar inte helhetsbedömningen. Regelrådet bedömer sammantaget att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen om konsekvensutredningar.

Innehållet i förslaget

Förslaget innebär en reglering av hur avgifter för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät ska utformas.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

Arbetet med förslaget till föreskrifterna och konsekvensutredningen uppges ha pågått sedan 2024 med utgångspunkt i ellagens (1997:857) nuvarande och kommande bestämmelser. Regeringen lämnade den 13 februari 2026 lagrådsremissen Nya lagar om elsystemet till Lagrådet. I lagrådsremissen finns det förslag till en ny elmarknadslag och en ny lag om elektriska ledningar. Lagarna föreslås ersätta nuvarande ellag. Förslaget innebär bland annat att terminologin i de nya lagarna anpassas till EU-rätten¹. Lagarna föreslås träda i kraft den 1

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1747, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1711 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955.

januari 2027. Då de föreslagna föreskrifterna planeras träda i kraft samtidigt som de nya lagarna anpassar Energimarknadsinspektionen (Ei) redan nu terminologin i föreskrifterna till de nya lagarna. Ändringarna omfattar begreppet nätföretag som byts mot begreppet nätkoncessionshavare och begreppet transmissionsnät som byts mot begreppet överföringssystem. Begreppsbytet medför inga ändringar i sak utan anpassar endast föreskrifterna till de nya lagarna.

Sedan omregleringen av den svenska elmarknaden 1996 uppges handel och produktion av el vara konkurrensutsatt och kunderna kan välja vilken elhandlare de vill köpa sin el från. Produktion och försäljning av el sker i konkurrens, medan elnätsverksamhet är ett naturligt monopol och regleras och övervakas i särskild ordning. Det svenska elnätet är reglerat genom att Ei ger tillstånd (nätkoncession) för att bygga och använda ledningar, granskar nätföretagens intäkter och bedömer om de är skäliga.

Förslagsställaren uppger att målet med föreskrifterna är att de tillsammans med övrig reglering på elnätsområdet ska uppfylla målen i EU:s elmarknadsförordning och elmarknadsdirektiv om att nätavgifter utformas så att elsystemet kan drivas på ett kostnadseffektivt sätt och att tillräckliga investeringar tillhandahålls för en nödvändig utveckling, utbyggnad och förstärkning av nätet. Ytterligare ett mål är att verkställa regeringens instruktion till Ei om att bidra till en samhällsekonomiskt effektiv omställning till och utveckling av ett fossilfritt, robust och kostnadseffektivt energisystem. Föreskrifterna är även en del i Ei:s arbete mot myndighetens effektmål om energinät som är effektiva och möter samhällets behov och att marknadens aktörer agerar på lika villkor på väl fungerande energimarknader.

Syftet med föreskrifterna är att reglera hur avgifter för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät ska utformas. Genom föreskrifterna fastställs tydligare ramar för hur nätföretagen ska utforma anslutningsavgifter, vilket förväntas bidra till ökad förutsägbarhet för elsystemets aktörer och möjliggöra en effektiv elektrifiering av samhället. Förslagsställaren har identifierat flera problem och redovisar dessa i avsnitt 4 i konsekvensutredningen. Det rör sig bland annat om att anslutningsavgifternas utformning i dagsläget inte fastställs av Ei på förhand, att nätföretagens anslutningsavgifter utformas olika och att nätföretagen tillämpar olika kostnadsfördelningsprinciper.

Regelrådet bedömer att redovisningen av problembeskrivning och syftet med förslaget är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Nollalternativet uppges innebära att utformningen av anslutningsavgifter inte regleras av Ei. Då skulle i stället nätföretagen utforma sina anslutningsavgifter utifrån EU-regleringen och de bestämmelser som fortfarande finns kvar i ellagen från och med 1 januari 2027. Det skulle innebära att regelverket blir ännu mer öppet för tolkning än vad som är fallet i dag. Det riskerar att leda till ökade problem med att nätföretagen tillämpar olika metoder, vilket riskerar att leda till att aktörerna i elsystemet möter olika villkor beroende på vilket nätföretag de har, att elnätet inte nyttjas effektivt och att elnätet inte möter samhällets behov, vilket i slutändan kan påverka försörjningstryggheten eller bli onödigt dyrt. Att det fortsatt råder osäkerhet och otydlighet kring prissättningen av anslutningar riskerar även att vara ett hinder för samhällets elektrifiering. Om Ei inte reglerar hur anslutningsavgifter ska utformas uppfyller Ei inte sin uppgift som tillsynsmyndighet enligt artikel 59.7 a i elmarknadsdirektivet. Detta uppges i sin

tur kunna leda till att kommissionen inleder ett överträdelseärende mot Sverige, vilket vanligen är förknippat med ett mycket kostsamt vite.

Regelrådet bedömer att redovisningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Som konstaterats under konsekvenser om ingen åtgärd vidtas krävs det en reglering för att uppfylla gällande lagstiftning. Ei har i första hand utrett om grunda eller djupa avgifter ska utgöra huvudprincip vid beräkning av anslutningsavgifter. I den grunda principen betalar den anslutande kunden i huvudsak för de direkta kostnaderna som krävs för att ansluta anläggningen till elnätet, exempelvis servisledning. I den djupa principen betalar anslutande kunder dessutom för en proportionerlig andel av kostnader som orsakas av åtgärder som krävs i det gemensamma elnätet. Förslagsställaren går igenom för och nackdelar med respektive alternativ på sidan 40–43 i konsekvensutredning och gör sammanfattningsvis bedömningen att en grund huvudprincip ska ligga till grund för utformningen av anslutningsavgifter. Förslagsställaren resonerar därefter kring vilka kostnader som ingår i en grund avgift, vilka undantags-möjligheter som bör finnas från huvudprincipen och vad som krävs för att kunna tillämpa dessa samt möjligheten att använda av schabloner vid beräkning av anslutningsavgifter.

Regelrådet bedömer att det finns en tydlig beskrivning av alternativa lösningar och det framgår vilka för och nackdelar som finns med respektive alternativ. Det framgår också varför förslagsställaren valt det nu föreslagna alternativet. Det finns också en beskrivning av hur anslutningsavgifterna ser ut i några andra europeiska länder, vilket Regelrådet ser positivt på.

Regelrådet bedömer att redovisningen av alternativa lösningar är godtagbar.

Berörda företag

Nätföretagen ansvarar för att nivån på underhållet av det egna nätet är tillräcklig för att garantera att leveranssäkerheten upprätthålls. Det svenska elsystemet är tätt sammankopplat med angränsande länder, särskilt Norge, Danmark och Finland, men även med Tyskland, Polen och Litauen. Transmissionsnätet i Sverige förvaltas av Affärsverket Svenska kraftnät. Regionnäten ägs i huvudsak av Ellevio, Eon, Skellefteå kraft och Vattenfall. Lokalnäten ägs till cirka 60 procent av Ellevio, Eon och Vattenfall och resterande del av olika privata och kommunala aktörer.

Sammanlagt finns det 171 nätföretag i Sverige. Av dessa bedriver 146 lokalnätsverksamhet, 23 regionnätsverksamhet, ett transmissionsnätsverksamhet (Svenska Kraftnät) och ett enbart utlandsförbindelse (Baltic cable). Fem företag har både lokalnät och regionnät. Storleken på nätföretagen varierar från små ekonomiska föreningar med ett tiotal kunder till stora företag med flera hundratusen kunder. De tre största nätföretagen (Eon, Ellevio och Vattenfall) har omkring 900 000 – 1 000 000 kunder var, och har tillsammans ungefär 52 procent av kundbasen. Därefter finns fyra företag som har omkring 100 000 – 300 000 kunder var, och en sammanlagd marknadsandel om drygt 10 procent. Omkring 70 av de resterande nätföretagen har över 10 000 kunder var och en samlad marknadsandel på 32 procent medan resterande 69 nätföretag har färre än 10 000 kunder var och cirka 6 procent samlad marknadsandel. Medelvärdet är ca 38 500 uttagsabonnemang per nätföretag, medan medianen är betydligt lägre, ca 11 200 uttagsabonnemang per nätföretag.

De nya föreskrifterna uppges beröra samtliga cirka 170 nätföretag och alla företag som kommer att ansluta, återansluta eller höja sin avtalade effekt till elnätet. Indirekt påverkas samtliga cirka 900 000 företag som är anslutna till elnätet genom att de avgifter som tas ut för anslutning och de tillkommande kunderna påverkar hur mycket och av vilka nätföretagen får ta ut avgifter för överföring av el.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tydlig beskrivning av hur elmarknaden ser ut i dag och vilka aktörer som finns. Det framgår också vilka företag som kan komma att beröras av förslaget.

Regelrådet bedömer att redovisningen av berörda företag är godtagbar.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

De nya föreskrifterna förväntas leda till kostnader för nätföretagen som behöver uppdatera sina rutiner och beräkningsmodeller för beräkning av anslutningsavgifter. Som nämnts i nulägesbeskrivningen har nätföretagen olika beräkningsmetoder i dag, vilket innebär att de påverkas i olika utsträckning av de nya reglerna. Ei har i prövningsärenden sett att flera nätföretag tar betalt på ett sätt som liknar det nya regelverket. Samtidigt finns även flera nätföretag som har både grundare och djupare avgifter än vad Ei nu föreskriver. De beräknade merkostnaderna uppskattas till en engångskostnad om cirka 22 000 – 65 000 kronor per nätföretag, vilket innebär en total kostnad om mellan 3,7 – 11,1 miljoner.

Utöver de inledande kostnaderna tillkommer även konsekvenser för den löpande hanteringen av anslutningsärenden. Eftersom nätföretag gör olika i dag förväntas konsekvenserna variera mellan nätföretag. Genom att införa en huvudprincip förväntas kostnaderna för beräkning av anslutningsavgifter bli lägre för de nätföretag som tillämpar en djupare princip i dag som annars hade behövt beräkna enskilda kunders andel av nätdelar som används av ett stort antal andra kunder vilket riskerar att bli komplext. Samtidigt införs en bestämmelse om djupare avgifter vid särskilda skäl, vilket förväntas leda till kostnader för nätföretagen som ska tolka när skälen blir tillämpliga. Kostnaderna för den löpande hanteringen kan även öka med anledning av att Ei reglerar att värdet i kapitalbasen ska ligga till grund för avgiftsberäkningen av kostnader för befintliga anläggningstillgångar. Det finns i dag inget som hindrar nätföretagen från att beräkna avgiften på det sättet, men baserat på Ei:s prövningsärenden är det inte en vedertagen praxis. För nätföretag som i dag inte tar betalt för befintliga anläggningstillgångar i anslutningsavgiften tillkommer kostnader för att beräkna dessa kostnader. För nätföretag som tar betalt för befintliga anläggningar på ett annat sätt än det som föreskrivs finns en risk att den metod som föreskrivs leder till högre kostnader för beräkning än i nollalternativet. Genom att tillåta schablonisering vid beräkning av den delen av anslutningsavgiften förväntas dock dessa eventuella kostnadsökningar bli marginella.

Det uppges inte finnas någon öppet tillgänglig information om kostnader för att beräkna anslutningsavgifter vilket gör det svårt att kvantifiera exakt hur stora kostnaderna förväntas bli, men baserat på samtal med nätföretag under föreskriftsarbetets referensgruppsmöten och remissinstansernas respons gör Ei bedömningen att själva beräkningen av avgiften är en begränsad del av totalkostnaden för ett anslutningsprojekt. Föreskrifternas effekt på nätföretagens kostnader för att beräkna anslutningsavgifter förväntas därför bli begränsad. Den merkostnad för att beräkna djupa avgifter vid särskilda skäl bedöms vara avsevärt mindre än den kostnad som hade belastat kundkollektivet om huvudprincipen tillämpats för alla anslutningar.

Föreskrifterna förväntas även få konsekvenser på nätföretagens intäktsströmmar. För nätföretag som i dag tillämpar djupare anslutningsavgifter kommer intäkterna från anslutningsavgifter att minska. Samtidigt förväntas nätföretagen i stället få in motsvarande intäkter genom överföringsavgifter. Det innebär en förskjutning av intäkterna så att de kommer längre fram i tiden än med nuvarande ordning. Ei ser för närvarande över intäktsramsregleringen gällande hur anslutningsavgifter ska hanteras, beroende på utfallet där kan skillnaden i de totala intäkterna från anslutningar inklusive tillåten avkastning bli olika stora.

Föreskrifterna förväntas även leda till konsekvenser för de företag som vill ansluta till elnätet. Genom att det införs en gemensam huvudprincip för vilka kostnader som ska ingå i anslutningsavgiften hos alla nätföretag förväntas förutsägbarheten öka för de anslutande kunderna. Det kan uppstå en skillnad för de företag som ansluter med en säkring upp till 25 ampere där schablonvärden ska tillämpas. Metoden som tillämpas kommer att ändras och anslutande kunder kan därför få betala en annan avgift än vad de skulle fått i dagsläget. Kostnadsunderlaget som ska ingå i den nya metoden ska dock utgå från samma kriterier som i dagsläget och effekterna bedöms därför bli marginella sett till helheten. Införandet av transformatorstation som utgångspunkt för mätning av avstånd i stället för den punkt i befintligt nät som anläggningsarbetet påbörjas vid kommer leda till en mer kostnadsreflektiv fördelning av kostnaderna för det utbyggda elnätet i förhållande till användning. Det vill säga att de tröskeleffekter som i dagsläget uppstår kommer att försvinna.

För anslutningar som inte bedöms falla under särskilda skäl förväntas offerter kunna tas fram snabbare och vara mer träffsäkra, vilket underlättar för de anslutande företagen att fatta ett investeringsbeslut. Att få en förenklad offertprocess som underlättar investeringskalkyler har framhållits som en viktig fråga för industri- och producentföreträdare som ingått i föreskriftsarbetets referensgrupp. För de anslutningar som faller inom särskilda skäl riskerar förutsägbarheten att bli sämre. Det bör dock finnas möjlighet för nätföretagen att redan vid en första förfrågan om anslutning kunna meddela att anslutningen förväntas falla inom särskilda skäl, vilket innebär att priskänsliga anslutningar antingen inte blir av eller ansluter någonstans där kostnaderna för att möjliggöra anslutning förväntas bli lägre.

Anslutningsavgifterna för anslutande företag kan bli högre eller lägre jämfört med i dag beroende på vilket nätföretag de ansluter hos och vilken modell det nätföretaget använder i dag. Ett typexempel för att illustrera skillnaden kan tas från en av Ei:s prövningar av skälig anslutningsavgift från 2025 där en företagskund anslöt en uttagspunkt till ett lokalnät med en avtalad effekt om 400 ampere. Anläggningen anslöts via en servisledning till en transformatorstation, som sedan i sin tur anslöts till en överliggande regionnåtsstation. Nätföretaget uppskattade kostnaderna för servisledningen till cirka 65 000 kronor, kostnaderna för andel (35 procent) i transformatorstationen uppskattades till ca 300 000 kronor, och därtill fakturerades kunden runt 470 000 kronor för 1,38 procent av regionnåtsstationen. Beroende på när de olika nätdelarna byggts ut och i vilket lokalnät en anslutning görs hade avgiften med dagens ordning kunnat variera mellan 65 000 – 835 000 kronor hos olika nätföretag trots identiska förutsättningar. Med de föreslagna föreskrifterna skulle avgiften motsvara kundens andel av kostnader fram till och med den närmaste transformatorstationen, alltså 365 000 kronor. Kundens andel i regionnåtsstationen är enligt Ei:s bedömning i detta fall med god marginal för låg för att det ska anses föreligga särskilda skäl att frånga huvudprincipen för att beräkna anslutningsavgiften.

För att få en uppskattning om hur föreskrifterna kan påverka de totala anslutningsavgifterna utgår Ei från samma prognoser som vid jämförelserna av grunda och djupa

anslutningsavgifter (sidan 40–43). Det innebär att det skulle ske i genomsnitt 12 – 14 miljarder kronor per år i nyinvesteringar i elnäten. För att beräkna hur föreskrifterna skulle kunna påverka anslutningsavgifterna görs utifrån tidigare erfarenhet ett antagande om att 60 – 80 procent av dessa investeringar finansieras med anslutningsavgifter i nollalternativet. Eftersom förslaget på nya föreskrifter innebär grundare anslutningsavgifter kommer en mindre andel av nyinvesteringarna att finansieras med anslutningsavgifter framåt. Beräkningen utgår från att föreskrifterna innebär att andelen minskar till mellan 30 – 50 procent. Det skulle innebära en minskning av de totala årliga anslutningsavgifterna från mellan 9 – 10 miljarder till mellan 4 – 6 miljarder. Det innebär en minskning med mellan 3 – 6 miljarder per år.

De företag som redan är anslutna till elnätet förväntas få indirekta konsekvenser av föreskrifterna. När nätföretaget utvecklar sitt nät och ansluter fler kunder påverkas nätföretagets kapitalbas, vilket höjer deras tillåtna intäkter. Samtidigt kommer de tillåtna intäkterna att tas ut av fler kunder än tidigare om fler kunder ansluter. Om nya kunder ansluter i ett elnät med ledig kapacitet innebär det, allt annat lika, en minskning av överföringsavgifterna för de redan anslutna kunderna. Om elnätet däremot har kapacitetsbrist bortom närmaste transformatorstation/nät-del som ägs av nätföretaget som behöver åtgärdas finns risk att den anslutande kunden orsakar kostnader för att åtgärda kapacitetsbristen som i stället orsakar en ökning av överföringsavgiften för de redan anslutna kunderna. Risken för att det ska ske på ett ohållbart sätt minskar dock genom att en djupare anslutningsavgift ska tas ut om det föreligger särskilda skäl.

För att få en grov uppskattning om hur föreskrifterna kan påverka överföringsavgifterna har Ei utfört beräkningar baserat på samma prognoser som på sidorna 40-43. Det råder stor osäkerhet i framtidsscenarioer samtidigt som Ei inte har en heltäckande bild av nuläget, vilket gör att uppskattningarna är förenade med stor osäkerhet. Med ett antagande om 40 års avskrivningstid och 2– 5 procents ränta, och att den andel av nätutbyggnaden som betalas genom anslutningsavgifter sjunker från mellan 60 – 80 procent till mellan 30 – 50 procent, skulle beloppet som i stället får tas ut som en överföringsavgift öka med mellan 11 – 444 miljoner kronor varje år. Med ett antagande om i genomsnitt 5 – 8 TWh per år i ökad elförbrukning skulle den årliga höjningen i genomsnitt motsvara mellan 0,08 – 0,34 öre per kWh som förbrukas. Efter en tioårsperiod innebär detta en totalhöjning av överföringsavgiften med 0,8 – 3,4 öre per kWh.

Utöver osäkerheten kring hur stora belopp det handlar om finns även en stor osäkerhet kring hur beloppen fördelar sig på nätanvändarna. Utbyggnaden förväntas ske i olika utsträckning hos olika nätföretag. Av praktiska skäl går det inte heller att utforma överföringsavgifterna 100 procent kostnadsreflektiva för varje enskild nätanvändare, samtidigt som företag med anslutning till elnätet etableras och avvecklas kontinuerligt. Genom att föreskriva om djupare avgifter vid särskilda skäl bedömer Ei dock att risken för orimligt höga kostnader för kundkollektivet minimeras.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en utförlig beskrivning av uppskattad påverkan på kostnader och intäkter. Det framgår att vissa uppskattningar är förknippade med en stor osäkerhet, men förslagsställaren har trots detta tagit fram exempel och beskrivningar av vilka faktorer som kan komma att påverka kostnader och intäkter och även på vilket sätt. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet bedömer att redovisningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter är godtagbar.

Påverkan på konkurrens

Förslagsställaren uppger att nätverksamhet bedrivs som legala monopol vilket innebär att nätföretag inte konkurrerar direkt med varandra. En indirekt effekt förväntas dock på andra marknader. Ei:s föreskrifter innebär en mer detaljerad reglering gällande utformning av anslutningsavgifter än vad som finns i dag, vilket förväntas påverka konkurrenssituationen mellan företag som ansluter sig i Sverige och företag som ansluter sig utomlands. En ökad förutsägbarhet kring anslutningsavgiftens storlek förväntas göra det enklare för företaget att jämföra vilka länder som är mest lämpliga att etablera sig i.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en viss beskrivning av påverkan på konkurrens, men beskrivningen är relativt kortfattad. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit önskvärt att förslagsställaren utvecklat redovisningen av påverkan på konkurrens ytterligare.

Regelrådet bedömer dock att redovisningen av påverkan på konkurrens är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Förslagsställaren uppger att man genom att införa bestämmelser om att företag vid särskilda skäl ska göra avsteg från huvudprincipen om en grund avgift indirekt tar viss hänsyn till förutsättningarna för små nätföretag. Med en uteslutande grund avgift hade det funnits en risk att stora anslutningar orsakat likviditetsproblem hos små nätföretag på kort sikt kopplat till att göra nödvändiga investeringar längre bort från kunden än den närmaste transformatorstationen/nät delen som ägs av nätföretaget. Ei har inte identifierat några ytterligare behov av särskild hänsyn till små företag.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag är godtagbar.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Det finns ingen uttrycklig redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att begränsa kostnader och andra negativa effekter. Det framgår dock att förslaget att införa en undantagsbestämmelse som gör det möjligt för nätföretagen att ta en djupare anslutningsavgift i vissa fall, vilket skulle kunna innebära att kostnader kan begränsas för de företag som kan tillämpa undantaget.

Regelrådet bedömer därför att redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna planeras träda i kraft den 1 januari 2027. Skälet till tidpunkten för ikraftträdandet är att elmarknadslagen ska träda i kraft det datumet och att nätföretagen ska ha möjlighet att anpassa sig till föreskrifterna och göra nödvändiga ändringar i sina interna processer och datasystem för att kunna rapportera in sina anslutningsintäkter i mars 2027. Ei informerar alltid på sin webbplats om nya föreskrifter och ändringar i föreskrifter samt uppmanar aktörer, intressenter och elanvändare att prenumerera på Ei:s nyheter via webbplatsen. Ei avser att ta fram en särskild FAQ på sin webbplats för att bemöta behovet av vägledning i frågor som rör tolkningen av föreskrifterna. FAQ:n kommer att uppdateras

löpande utifrån de frågor som inkommer till Ei. Detta är ett beprövat koncept som har fungerat väl tidigare vid införandet av nya föreskrifter.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Det uppges att Ei bedriver löpande tillsyn över ellagens bestämmelser samt tillhörande förordningar och föreskrifter samt prövar anslutningsavgifter. Ei får även löpande återkoppling från elanvändare och aktörer på elmarknaden. Med anledning av tillsynen och prövningarna får Ei löpande insyn i hur föreskrifterna följs och vilka konsekvenser de kan medföra. En tid efter att föreskrifterna trätt i kraft kommer Ei genom tillsyn undersöka om nätföretagen följer föreskrifterna.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en viss beskrivning av hur och när förslaget kan utvärderas, men beskrivningen är väldigt allmänt hållen. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit önskvärt med en tydligare och mer utvecklad beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas.

Regelrådet bedömer dock att redovisningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas är godtagbar.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Anslutningsavgifternas utformning regleras på EU-nivå genom artikel 6 i elmarknadsdirektivet, artikel 18 i elmarknadsförordningen och artikel 27 och bilaga XIII i energieffektiveringsdirektivet. Av artikel 59.7 a elmarknadsdirektivet framgår att Ei, som tillsynsmyndighet, har ansvar för att i tillräckligt lång tid innan dessa träder i kraft fastställa eller godkänna åtminstone nationella metoder för att beräkna eller fastställa villkoren för anslutning och tillträde till nationella nät, varvid dessa avgifter eller metoder ska utformas så att nödvändiga investeringar i näten kan göras på ett sätt som gör det möjligt att säkerställa nätens funktion. Ei gör bedömningen att föreskriften endast förtydligar kraven som ställs på EU-nivå och att föreskriften inte ställer högre krav på nätföretagen än vad direktiven och förordningen kräver. Föreskriften stämmer därmed väl överens med kraven i elmarknadsdirektivet, elmarknadsförordningen samt energieffektiveringsdirektivet och strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

Regelrådet bedömer att redovisningen av överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven är godtagbar.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inget övrigt att framföra i detta ärende.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 29 april 2026.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande